

БЕОГРАДСКЕ

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XXI.

НЕДЕЉА 14. ДЕЦЕМБРА 1903.

Број 51.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 "
За стране земље на годину 9 "

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ ГРАДА БЕОГРАДА

На основу решења одбора општине београдске од 3. овог месеца, АБр. 11.926 тач. 2 чл. 34, чл. 36 и 89 зак. о општинама суд је овај решио, да се на дан 21. овог месеца сазове збор грађана београдских за избор једног кмета правника и два кмета, који не морају бити правници.

Извршујући ово своје решење, на основу поменуте одлуке одборске, речених законских прописа и наређења главе IV-те под А. закона о општинама, суд београдске општине овим објављује да ће се држати

НА ДАН 21 ДЕЦЕМБРА 1903 ГОДИНЕ ОПШТИНСКИ ЗБОР

у београдској општини ради избора

ЈЕДНОГ КМЕТА ПРАВНИКА И ДВА КМЕТА КОЈИ НЕ МОРАЈУ БИТИ ПРАВНИЦИ

Ко може бити изабран за кмета, прописано је у чл. 103 закона о општинама.

Пуноважно је решење општинског збора онда, ако је на њему учествовала најмање једна половина способних гласача, а одлука је општинског збора оно, зашта је гласала половина гласача и један више. А ако на збор не дође половина гласача или дође, али би гласови били подједнако подељени, онда се сматра да та ствар није решена и општински је суд дужан у року од десет дана сазвати други збор.

Збор ће се држати у згради општинског суда, Узун Миркова улица, број 1.

Збор се отвара у 8 часова пре подне, а бирачи могу долазити на збор од 8 часова пре подне па до 12 часова у подне и од 2 часа па до 5 часова по подне, у које ће време гласачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли, наредити, да се затвори двориште зграде општинског суда и да се не пуштају на гласање који после долазе.

У смислу чл. 181 зак. о општинама одбор београдске општине изабрао је: за председника гласачког одбора одборника г. Саву Константиновића, за чланове гласачког одбора грађане: г. г. Миленка Стефановића, Милана Јечменицу, Мијајла Илића трговца, и Мијајла Милићевића пензионера; а њима за заменике г. г. Михаила Јечменицу каф., Саву Христића трговца, Току Марковића апотекара, и Витомира Симића трговца.

Извештавајући о овоме београдске грађане, суд београдске општине позива их, да на овај збор дођу и употребе своје грађанско право.

Од суда београдске општине 10 децембра 1903 године, АБр. 11.926.

Деловођа,

Марко Н. Новаковић

Председник
београдске општине,

Јосипа Д. Глабинић

НЕКОЛИКО ОПШТИНСКИХ УСТАНОВА НА ЗАПАДУ

БЕЛЕШКЕ

ЈЕДНОГ ОПШТИНСКОГ ЛЕКАРА

(НАСТАВАК)

(10)

Друштво за јавно спасавање

Наша престоница све више личи великој вароши, ако не по својем великом обиму и великим зградама, а оно по својим потребама. Заиста неопходна је потреба, да Београд добије простране болнице, да добије дом за нахочад и за убоге, да добије централну пијацу, модерна гробљашта, јевтина купатила и хигијенске писоаре. А свега тога наш леги Београд нема. Велике вароши на западу диче се још и друштвима за јавно спасавање, т.ј. добровољним друштвима, састављеним од лекара, који свакоме без разлике указују прву помоћ у несрећним случајевима, а такође и преко ноћи редом дежурају те не остављају грађанство ни секунда без лекарске помоћи. А ако све оно друго не би било потребно, лекарско указивање помоћи у свако доба, била би прека потреба нашем Београду. Јер нема дана, кад се не трчи за лекарем а нема ноћи, кад се нарочито по крајевима Београда, не десе несрећни случајеви, где лекарска помоћ мора што пре стићи. Није међутим никаква реткост, да се ноћу лекар у опште тешко налази, па и кад се нађе лекарев стан (наши ноћни стражари и не поучавају се у том правцу, да знају тачне адресе станова свих лекара на својој линији), тешко га је извести из куће, тим теже, ако се погоди хладно и ружно време; један је лекар болестан, другоме не ради електрично звоно, трећи је на „тешком порођају“, четвртоме не допушта жена (јер ју је, може бити, пре тога неколико пута слагао) и т. д. те тако добросрећник, коме треба брза лекарска помоћ, проведе неки пут лутајући по 3 сата времена, докле не наиђе на општинског лекара, који

се мора у свако доба одазвати грађанству, или на кога другог, који ће се свог лекарског позива тачно придржавати.

Тачно невршење ноћне службе лекара и саставило је на западу, одушевљене људе лекарског позива у друштва, која су се болноме грађанству ставила на расположење, да му у свако доба укажу лекарску помоћ.

Тако у Бечу, Прагу и Пешти саставише одушевљени људи уз припомоћ ђака — медицинара као млађих службеника, нарочита добровољна друштва за спасавање, а све грађанство и општина потпомогше их материјалним средствима.

Беч има два таква друштва, и она у правом смислу конкуришу једно другоме, јер на први телефонски позив, да се негде нешто десило, потрче спремна кола са целим прибором за спасавање са две стране и „ко пре девојци, онога и девојка“. Сутра дан у свима дневним листовима објављује се да је то и то друштво стигло прво и указало помоћ невољнику. Конкуренција ових друштава иде у корист самог грађанства, јер се оба друштва журе, што пре да стигну мети. Старије је „бечко добровољно друштво за спасавање“, и има огромну зграду на Ландштрассе и држи у приправности дано-ноћно по неколико спремних запрега. Оснивалац овога друштва је био чувени барон Мунди, познат са своје велике љубави према човечанству, а српском болноме свету врло добро познат из наших ратова за ослобођење и независност. У току година дошли су на чело овог друштва све сами Чивути, који се у Бечу крете „либералима“, тако да је опстанак хришћанског особља био даље онемогућен. За то се Хришћани — Немци повукоше из друштва, повлачећи са собом и Словене, па паравно и српске ђаке. Ови основаше пре 3 године ново друштво са истом сврхом и назваше га: „бечки добровољни кор за спасавање“. За наше време, док смо се бавили у Бечу, главни лекар овога кора

био је Србин, а у самом кору бејаше до 10 српских ђака. У стану коровом дежура сваке ноћи по 1 лекар и 2 ђака. Запрега им стоји спремна, те на први миг телефонски, јуре они са нарочито удешеним колима за пренос повређених, онамо куда су звати. Преко дана су други дневни дежурни, и они обављају исти посао преко дана. Стап коров служи преко дана за јавну амбуланту; ту долази свет са сиротињским уверењима и добија сваковрсну лекарску помоћ бесплатно.

Кола возе у себи сем изаслатог лекара још и ручну торбу са најпотребнијим лековима. Торба је пола метра дугачка, 35 см. широка и 20 см. висока, и израђује их бечки трговац Херман Крамер из III краја, Löwengasse 29. У торби се налазе ове ствари: на дну су разни завоји („фацле“) и тро-и четворо-угаоне мараме, за тим се налази вата, јодоформа газа, завоји за изгоретину и један пригатор, за овим у нарочитом одељку хируршки инструменти, Вилротов батист, спекулум и стетоскоп; у другом опет одељку: цев за испирање стомака, јодоформни посипач, Есмархови завоји и једна чаша. Над овим побројаним стварима налази се дрвени послужавник и у њему су смештене ове лекарије и потребне ситнице: Бернацикове фиоле са етером, ерготином, морфијумом, кокаином и апоморфином; конци за шивење повреда, кутијице са иглама и куњском соли; терпетински зејтин (против отрова са фосфором), бакра султат за повраћање, раствор винске киселине (против тровања лужном есенцијом), карлсбадска со, против-отров арсенику, амонијак (против алкохоличног тровања), Хофманове капљице, Бурова вода, етар, карболна киселина. Плевазов шприц са иглама, чист зејтин, танинов раствор и концентрисан раствор калијума перманганата (против тровања морфијумом), за тим гвожђа сулфат, кафин екстракт, опијумова тинктура, па онда четка за руке, лакмусова хартија, бријач, маказе обичне и криве. Још је овом

ПОДЛИСТАК

ИСТОРИЈА СРЕМА

НАПИСАО

МИХ. Ј. МИЛАДИНОВИЋ

Овај је рад награђен са 400 дин., првом видовданском наградом Београдске Општине од 15. јуна 1899. год.)

(НАСТАВАК)

Мађарски племићи били су незадовољни са царем Леополдом, који је с њима рђаво поступао, те се с тога побуне. Вођ устаника био је магнат Текели и он у савезу са ердељским војводом Апафијем позва у помоћ Турке противу Аустрије.

Султан Мухамед IV. у пролеће 1683. год. крене се са одабраном војском од 200000 људи. Сам султан остаде у Београду а његов велики везир Кара-Мустафа продужи са војском пут за Беч. Цар Леополд поплаши се и побегне из Беча, који Турци опседну. Малом бечком посадом управљао је гроф Ернест од Старемберга и ова посада издржа опсаду од два месеца. У том стиже помоћ од пољског краља Јована Собјеског који доведе 25.000 људи, а сем њега дође и херцег Карло Лотариншки са својом војском

у помоћ Бечу. У одсудном боју, нарочито храброшћу Собјескога, буду Турци потпуно потучени. Кара-Мустафа дође у Београд, где је удављен по заповести султановој.

Услед пораза код Беча Турска почиње све више да опада и од тада настаде „источно питање“. Ова хришћанска победа има велики историски значај, јер од тада Аустрија постаде сила са интересима на истоку.

После победе над Турцима био је и мађарски устанак угушен.

Из поузданих извора дознајемо да се у ово доба (год. 1686.) доселило у Срем скоро 5000 Срба из јужних српских крајева.¹ То је био управо предзнак велике сеобе Срба која је у скоро за овим следовала.

Кара-Мустафу замени на великом везирству Сулејман, такође енергичан човек. Он се крене с војском и дође до Мохача (1687.) али га ту царска војска разбије, па и сам погибе. Од аустријске војске пало је до 1000 војника а од Турака око 20.000.²

¹ Кад се неки Новак Петровић понудио аустријском цару да преведе ове Србе генерал Чакија му је одговорио да цар само под тим условом прима тај предлог ако ће он са преведеним Србима да суделује у намераваој рату с Турцима. Новак пристаде и дође са 4892 досељеника, којима се одреде за насеље два села на сремској дунавској обали, а поменути Новак буде наименован за њихова капетана (в. Фр. Ваничека, Ист. Вој. Крајине, стр. 88.).

² Joseph v. Hammer, Geschichte des Osmanischen Reiches, III Band, стр. 791.

Услед турских неуспеха на бојном пољу, побуне се јаничари и збаци султана Мухамеда IV. (који је у тамници и удављен) а на престо доведу његова брата Сулејмана III. (1689—1691.).

Год. 1688. аустријска војска под предвођењем Максимилијана Емануела, курфирста баварског пређе Дунав и уђе у Срем.

Мухамеданско становништво у Срему кад је чуло за долазак аустријске војске почне се селити из Срема и бежати у Београд, где је мислило наћи сигурног склоништа. При том су сами Турци при поласку запалили Илок и Варадин. У српским летописима налазимо за ову годину оваку, као обично кратку белешку: „Тога лета осконше Немци Илок град на дунавској реци, и савь Сремь осконше Немци.“¹

Угарски краљ Леополд даде Илок, можда за новац, неком Ливију Одескалку (Don Livie Odeschalchi) назвавши га војводом или херцегом сремским (princeps Sirmiae)² а то достојанство, на које га је инсталовао 22. априла 1698. г. у Илоку царски генерал Карафа, дато је и Одескалкијевој породици „за вечита времена“. Српском

¹ Љ. Стојановић, Срп. род. и летописи, Гласник ЛШ, 130.

² Илок се тада поче подизати. У њему се подиже леп двор новог војводе сремског који се и сада у Илоку налази (в. Klaić, Opis zem., I. 128.).

одељку приложен: штампани преглед свију тровања, њихови знаци и њихови против отрови. На кашку од торбе изнутра утврђена је црна шоља од пресоване хартије, и пријавне листе, којима се јављају поједини случајеви.

Друштва за спасавање изашиљу своје лекаре и при свима парадама и свечаностима, у опште на сва места, за која се зна, да ће се скупити огроман свет. За те случаје носе са собом мање торбе, са скоро истим лекаријама, које смо горе побројали.

Наши ће се читаоци изненадити, кад им саопштимо, да се и у нас нешто учинило у корист ове замисли. Још пре десетину година Српско Лекарско Друштво донело је одлуку по предлогу свога члана *Dr. Милана Радовановића*, да се у здању општинском одреде просторије за дежурње лекара, а само је друштво скупило 30 лекарских потписа, који се обавезиваху, да месечно по један пут дежурају. Тиме би се грађанство ослободило ноћног лутања и безгорисног тражења у случају брзе помоћи. Ова одлука лежи још и данас у архиви наше општине. Пре годину и по дана поднео је поново *Dr. Радовановић* исти предлог општинском одбору, чији је члан онда био, да се уведе ноћно дежурство београдских лекара на једном извесном месту, најбоље у здању општинском. Болничка кола београдске општине била би увек спремна, да поведу лекара онамо, куда га хитно зову. Лекари би добијали за ово дежурње извесни хонорар, а општина би имала право, да од приватних лица наплаћује ове ноћне визите према имовном им стању. Општинари београдски су једногласно примили овај предлог, али се због већ свршеног буџета није могао у живот привести прошле године. Дознали смо, да ће извесна сума ући у буџет догодишњи за остварење овог предлога, те није далеко оно време, кад ће се *ноћно дежурство* београдских лекара уредити, те се с једне стране спасти лекари многих и честих пре-

кора, а с друге се стране што је главније спасти болно грађанство рђавих и судбоносних последица због немања брзе помоћи у потребним несрећним случајевима.

И тако ће Београд добити оно, што сада може имати, јер је састављање добровољних друштава за јавно спасавање у нас још у немогућности, без довољног броја лекарског подмлатка, без одушевљених ђака-медицинара.

— Свршиће се —

ИЗ КОМУНАЛНО-СТАТИСТИЧКЕ ОБЛАСТИ

Година прекога суда била је и по мене необична. Вргла ме је у мађарски Алфелд, где ме је спопала нека љута болетица, због које сам морао усред зиме потражити лека у Будим-пешти. Када сам се толико окрепио, да сам могао по вароши ходати, решим се да походом *статистички биро будимпештанске општине*. Некада, под срећнијим погодбама, била је у низу мојих смерних жеља будимпештанска статистика тек *прва — етапа станица*. Тада — као шеф статистичког одељења београдске општине — замишљао сам да обичем неколике истакнутије комунално-статистичке институције западних градова, са којима сам већ био неку везу отпочео, па те институције словенскога, Прага, швајцарскога Берна, чувеног са усавршене радничке статистике..... Сада ми је будимпештанска статистика све и сва од модерних институција те врсте, у коју сам могао својим чулним очима да завирнем.

*

У току овог написа видеће се и без нарочитих дефиниција, шта је посао општинске статистике. Оно, што се у нас зове „Општинска статистика“, није то у ствари. Та тако звана Општинска статистика претвара се од пет до пет година у орган статистички, вршећи попис, како га државна статистика тражи; а иначе прибира пијачне цене, сређује бирачке

листе. Тиме би биле од прилике исцрпљене статистичке операције, које се врше у том одељењу. Поред овога оно храни податке о надлежности, сродничким односима, војним обавезама и другим грађанским односима становништва београдског.

Али главни посао општинске статистике, који једва савлађује она 2—3 службеника, по ком је она и позната грађанству то је сређивање пријава и давање обавештаја о становању београдских становника, које траже власти или приватни мештани и странци. То је управо *Адресни Биро*, којим иначе у свима варошима у другим земљама рукоје *полицеја и издржава се такође о полицеском, државном буџету*. Што то код нас није тако, зато не може ни тај адресни биро да одговара своме задатку, поред свих жртава општине у виду плата и трошкова напорнога рада помнутих службеника, који имају да се боче са оним коморама од пријава, сређених и несређених. Али да се није случајно нашао довитљив човек, који је овај биро тако рећи из ничега створио — не бисмо га до данас можда ни овакога имали у Београду.

Покушаји за увођење праве општинске статистике чињени су за председништва г. Милован Р. Маринковића, и да нису ускоро, после самих почетних радова у 1893. години, настале промене, које су однеле и замисао и раднике на њезином оствару, — поуздано, да се данас не би говорило, како *српска престоница нема своје општинске статистике*.

Звало би се писати историју тога започетка општинске статистике београдске, када бих наводио, осим наше неминовне променљивости, све тешкоће, са којима има да се бори ова специјална мисао о тој установи Навешћу само једну, која управо иде у прилог што бољем осветљењу појма комуналне статистике.

Кадгод би се предлагало оснивање увек би се спречило питање о *стајању, коштану*, и с тога су предлагачи увек гра-

народу није био по вољи овај акт и Срби су још исте године учинили свој протест.¹

И у ранија времена католичко свештенство гледало је да православне Србе у Срему покатоличи или бар поунијати, како би временом из уније прешли у католике. У ово доба реши се кардинал Колонић да сремском становништву, које је било због дотадашњих ратова јако проређено, наметне црквену власт католичке цркве. И доиста уједињени напори кардинала Колонића, Фрање Јани-а, католичког сремског владике и многобројних чиновника којима беше поверено да заведу ред и управљају Сремом, који се сада ослободи Турака, наведу неке Србе у Срему да приме унију. Ови језуитски васпитаници надаху се да ће ове Србе лако придобити из уније за католичанство и германштину. Царска влада помагала је тај рад и она овом малом броју унијата поставила владу, да би с помоћу овог придобијала још присталица за унију. За унијатског владу за Славонију би постављен (1688. г.) Лонгин Рајић а да би и овог контролисали поставе сремског католичког владу Фрању као грађанског управника (администратора, föisrap-a) на чело сремске жупаније, која тада (16. марта 1689. г.) буде изнова преустројена. Кад се владика уведе у достојанство, Србима се јави да им ваља признати га и подврћи

се његовој правној власти. Тако се у Бечу разумевало поштовање слободне вероисповести.¹

Аустријска војска пошто је заузела Срем пређе преко Саве и после двадесетодневне опсаде заузе Београд (27. августа 1688. г.) За тим царска војска заузе Смедерево и многа друга места у Србији.²

На овај начин постале су српске земље опет поприште ратова између Аустрије и Турске и Срби су узимали све више учешћа у овим ратовима. Због ове важне улоге Срба радили су и сами аустријски цареви на томе да их придобију и употребе у своју корист. Они су били у споразуму са виђенијим Србима, да би преко њих дизали српски народ противу Турака.

Међу Србима у ово доба била је најзнатнија личност *Ђорђе Бранковић*, који се издавао за потомка владалачке династије Бранковића. Њега је цар Леополд учинио (1683. год.) бароном а после (1688. год.) грофом, давши му као баштину поред других области и Срем.³

Ђорђе Бранковић, кога наша реалистичка критика сматра за обичног балканског

¹ Е. Нико, (прев. Д-р. Стев. Павл.) Срби у Угарској, стр. 86.

² Српски родослови и летописи, Гласник, ЛП, стр. 130.

³ У цара Леополда повељи се вели: „Te Georgium Brancovich — in haereditate praesepacificatorum Herczegovinae, Syrmiae et Joannopolis (in qua nimirum Wlaska et Batska continentur) districtuum confirmandum esse duximus.“ Гласник, књ. XXVIII, стр. 110.

авантуристу, био је у договору с тадашњим српским пећским патријархом Арсенијем III. Црнојевићем, да дигну српски народ на Турке и да га иселе у земље, које су биле под Аустријом, а које су (нарочито Славонија са Сремом) због дотадашњих турских упада биле готово опустеле. Становништво им се било јако разређило, јер се нешто било разбегло даље на север, где су се осећали безбеднијим, а нешто је било и уништено, бранећи ове крајеве од непрестаних турских упада. Писмом од 12. јуна 1689. г. Ђорђе Бранковић из Оршаве позива свеколики народ српски на оружје противу Турака. На том се позиву Ђорђе потписује као „вѣсемъ ѿлуріческим, тракіјским, и инымъ восточнимъ областемъ, прадѣдняго отечества наслѣдни деспот, вицпои и нижнои мисіи херцег, и велики князь святои римскои области: такожде же державы святога Саввы, и прне горе, дедичіи же господарь херцеговски и сремски, ѿа-нополски (тј. банатски) и оугарскога кралевства и странамъ их гроф и прочая.“¹

Кад аустријска војска освоји Ниш и Видин, Ђорђе („лажни деспот Бранковић“) дође у Кладово, где се тада бавио војсковођа царске војске, Лудвик Баденски, који га је позвао да се с њиме тобоже договори о даљем ратовању. Међу тим бечки

дали пројекте, примамљиве скоро до — не-вероватности, по којима општина не само што би имала личних и стварних издатака већ би преко свега тога имала и чисте добити. Сличне наде везиване су и за овај данашњи адресни биро. А кад општина стаде продавати пројектоване „Пријаве“ сама, настаде читав „урнебес“ од повике на „монопол“. И „монопол“ паде, а с њим отпаде онај предвиђени приход, и сав терет те нове и у правој смислу *полицијске установе паде на — општину.*

Општинска статистика још те како да би се „рентирала“; само не онако, како се то најрадије замишља: да сама себе плаћа и још преко тога даје нешто у — готову.

Само локално вођена статистика могла би поуздано казати: да ли се београд умножава досељавањем или природним прираштајем свога становништва, и ако стално становништво — право Београђанство — бројно опада, шта је томе узрок? Како утиче на здравље и век грађана водовод и свака друга модерна установа, како се креће људство у појединим деловима вароши, који су делови више изложени ширењу болештина, зараза итд. О материјалним, просветним, моралним и другим такође важним странама варошкога живота да и не помињем.

А зар сама општина не би могла поцрпети некога наука за примену, када би јој статистика утврдила: шта је стаје метар калдрме сваке врсте, шта хектолитар воде из водовода, шта је просечно стаје један чиновник (службеник) колико се предмета сваке руке преко године сврши итд., — па ово упоређује из године у годину и са сродним резултатима у другим градовима.

И ето, таке установе нема Београд, српска највећа варош — престоница!

(НАСТАВИТЕ СЕ)

двор презао је од тога, да Срби добију свога поглавара, и тиме добију себи новог противника, па како је цар био постигао што је хтео, тј. дигао српски народ под Турцима на оружје и послужио се њиме да би успешније с Турцима ратовао, то сада нареди Лудвику Баденском, те овај ухвати Ђорђа (1688. г.). Без икакве кривице њега затворе у Сибињу, а касније преместе у чешки град Егар. Кад је руски посланик доцније тражио од бечког двора да се пусти из затвора Ђорђе Бранковић и кад је питао шта је он скривио да се држи у затвору, одговорено му је: „*Nihil mali fecit, sed ratio status sic exposcit,*“ тј. није никакво зло учинио, али тако захтева државни разлог.¹ И тако Ђорђе не испитан и неосуђен после 22 године тамновања умре (1711. год.).²

Ђорђе је дакле покушао да се стави на чело српском народу као политички поалавар и да према главном заповеднику рустријске војске самостално ради, а у корист српске идеје. Ово је била управо грска народна политика, коју је Ђорђе добро схватио и покушао извести, али она

¹ Е. Пико, прев. Д-р. Стев. Павловића, Срби у Угарској, стр. 79.

² Д-р. Н. Кретић, Ист. срп. нар., стр. 118. — Е. Пико, прев. Д-р. Ст. Павл., Срби у Уг. стр. 80.

О Б Ј А В А

Пошто су понуђене цене на лицитацији држаној за издавање под закуп **општинских дућана — надстрешница — ван велике зграде на Цветном Тргу** мале то ће се на основу решења одбора општинског од 3 децембра тек. год. АБр. 11644. поново држати јавна усмена лицитација за издавање под закуп овог општинског добра.

Лицитација ће се држати на дан 17 децембра тек. год. од 2 до 5 сати после подне у кафани код „Сложне Браће“.

Кауција 20 динара.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од суда општине београдске 11 децембра 1903 год. АБр. 11644, у Београду.

О Б Ј А В А

Пошто су понуђене цене на лицитацији држаној за издавање под закуп **пиљарских места са тезгама у великој згради на Цветном тргу** мале то ће се на основу решења одбора општинског од 3 децембра тек. год. АБр. 11655, поново држати јавна усмена лицитација за издавање под закуп овог општинског добра.

Лицитација ће се држати на дан 18 децембра тек. год. од 2 до 5 сати по подне у кафани код „Сложне Браће“.

Кауција 15 динара.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од суда општине београдске 11 децембра 1903 год. АБр. 11655, у Београду

О Б Ј А В А

На дан 19 децембра тек. год. од 2 до 5 сати после подне, држаће се у канцеларији економног одељења суда општинског поново јавна усмена лицитација за издавање под закуп **чишћења димњака на свима општинским зградама.**

Кауција 100 динара у готовом новцу или у срп. држав. хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од суда општине београдске 11. децембра 1903 год. АБр. 11790, у Београду.

К О Н К У Р С

Општини београдској потребан је **инжињер-помоћник управника водовода.**

Плата је за ово звање до 4000 динара на годину.

Конкуренти треба да буду дипломирани грађевински инжињери и да имају најмање две године праксе по положеном инжињерском испиту.

Уз пријаве да поднесу документа о својој како теоријској тако и практичној спреми.

Пријаве се имају поднети суду овоме до 31-ог овог месеца закључно.

Од суда београдске општине 10 децембра 1903 године, АБр. 12129, Београд.

С Т Е Ч А Ј

Општини београдској потребна је једна кућа за смештај **дечијег забавишта** на Теразијама. Иста треба да је на средокраћу Теразијског и Варошког краја.

Ко би хтео дати општини под закуп такву кућу нека се обрати општинском суду до 1 јануара 1904 год.

у оним приликама није могла успети, већ је у самом свом зачетку уништена.¹

Пошто је гроф Ђорђе Бранковић заговорен највиђенија личност међу Србима био је патријарх *Арсеније III. Црнојевић.*

Када се 1690. г. аустријска војска услед неуспеха поче повлачити из српских земаља, онда, да би се избегла освета турска над Србима, који су пристали уз Немце, поче се патријарх Арсеније договарати с царском владом, да преведе српски народ у области, које су биле под аустријском влашћу. Цар Леополд изда 8. априла 1690. г. повељу у којој обећа Србима различна и велика права.² Срби у великим масама пређу Саву и Дунав и настане се у Срему, Бачкој, Барањи, Банату и Славонији око Осека, па све дуж дунавске обале до самога Будима.³ Највише су се Срби иселили из горњег Повардарја, Подримља, Косова, Топлице и горње Мораве.

Ово исељење Срба из поменутих крајева поред својих корисних последица (које су у томе што су прекосавски Срби дошли пре у додир са западном културом и тиме утицали и на јужну своју браћу) има и

¹ Гроф Ђорђе Бранковић пао је што је патриотски мислио и радио а не „што је био лажа“, како поред осталог вели Руварац (Одломци, стр. 50.), јер би његова судбина била иста и да је био истински Бранковић.

² У осталом ове су повеље и доцнији владари дали, али се оне нису никада оствариле.

³ Д-р. Н. Кретић, Ист. срп. нар., страна 119.

врло штетних по наш национални задатак. У местимично опустеле српске крајеве насељавали су се *Арбанаси* и друга туђинска племена, те се тиме отежало уједињење појединих српских области, које би било много олакшано, па можда до сад и извршено, да се овај део српског народа није ни исељавао по чувао своје старо огњиште.

О времену кад је извршена сеоба има два мишљења. Једни су писци за то, да је главна сеоба извршена тек после 1691. г. и то 1694. г. Ну поузданије је Руварчево тврђење да је сеоба извршена 1689. и 1690. год.

Односно броја досељених Срба постоје различита мишљења. Још је савременик ове српске сеобе, Стефан Раваничанин, написао да је тада „остала српска земља пуста“, јер се преселило 37.000 српских породица итд. Доцнији писци (као Јулинац, Рајић, Енгел, Церниг, Чапловић, Стојачковић, Француз Пико и други) узимљу неки исти а неки и мањи број породица, а неки узимљу да је пресељен толики број душа а не породица. Други су, доцнији писци, узимали да је било око 80.000 породица, (као владика Василије, М. Медаковић, писац историје Црне Горе, и други). Ну овај последњи број породица је увећан, и за њ нема никакве потврде у савременим и поузданим белешкама.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА